

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v. de voorzitter
p/a de statengriffie
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Protocol geheimhouding	98254		

Middelburg, 22 oktober 2021

Geachte voorzitter,

Naar aanleiding van het rapport van de rekenkamer Zeeland over de uitwisseling van geheime informatie tussen Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten hebben uw staten besloten dat het beleidskader geëvalueerd en geactualiseerd dient te worden.

Om te komen tot een beleidskader dat meerdere jaren houdbaar is, dient de actualisatie van het protocol geheimhouding in samenhang met de implementatie van de Wet open overheid (hierna: Woo) en de aanpassingen in de Provinciewet op het onderdeel geheimhouding te worden gezien. Deze wetswijzigingen gaan een wezenlijke impact hebben op het protocol geheimhouding, daarom zal deze brief de wijzigingen verder toelichten. Derhalve is het wenselijk om te wachten met het afronden van het actualiseren van het protocol geheimhouding tot begin 2022. Voor de evaluatie van het protocol geheimhouding geldt dat deze eind 2021 zal worden afgerond.

Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur

Het wetsvoorstel "*Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur*" wordt naar verwachting nog dit najaar behandeld in de Tweede Kamer en de Senaat. Als het wetsvoorstel wordt aangenomen dan leidt dit tot een aanpassing van de Gemeentewet per maart 2022 zodat deze van kracht is voor de gemeenteraadsverkiezingen. De verwerking in de Provinciewet vindt naar verwachting gelijktijdig plaats of bij de Provinciale Statenverkiezingen in 2023.

Bij integriteit en goed bestuur speelt het omgaan met informatie een belangrijke rol. In de informatiestroom tussen de drie provinciale bestuursorganen (Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten en de commissaris van de Koning) is openbaarheid het uitgangspunt.

In het wetsvoorstel *bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur* wordt één centraal (beknopt) geheimhoudingshoofdstuk voorgesteld voor de drie provinciale bestuursorganen. Als onderdeel van het wetsvoorstel verandert het proces waarop geheime informatie wordt uitgewisseld tussen Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten. Zo wijzigen de procedures voor het bekrachtigen van geheimhouding en de bevoegdheid voor de commissaris van de Koning om geheimhouding op te leggen. Aanvullend wordt de gelijke informatiepositie van leden van Provinciale Staten beter geborgd.

Omdat het wetsvoorstel doorwerkt in het provinciale beleidskader voor uitwisseling van geheim informatie is het aan te bevelen om te wachten met een herziening van dit kader tot het moment dat de wet is aangenomen.

Wet open overheid

Op 5 oktober 2021 heeft de Eerste Kamer het initiatiefwetsvoorstel Woo aangenomen. Dit betekent dat de Woo naar alle waarschijnlijkheid in het tweede kwartaal van 2022 in werking zal treden. Naast de beoogde wijzigingen in de Provinciewet, zullen er met de inwerkingtreding van de Woo ook een aantal extra aanpassingen in het protocol geheimhouding doorgevoerd moeten worden.

Op dit moment vormt artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) samen met de van toepassing zijnde artikelen uit de Provinciewet, en de Algemene wet bestuursrecht het juridisch kader voor geheimhouding in het verkeer tussen de drie provinciale bestuursorganen: Gedeputeerde Staten, Provinciale Staten en de commissaris van de Koning. Op grond van de uitzonderingsgronden genoemd in artikel 10 van de Wob, kan geheimhouding worden opgelegd en bekrachtigd. Met de inwerkingtreding van de Woo zal de systematiek van absolute en relatieve uitzonderingsgronden gehandhaafd blijven, maar zullen de uitzonderingsgronden gedeeltelijk wijzigen. Enkele nieuwe relatieve weigeringsgronden worden namelijk met de Woo geïntroduceerd. Hiernaast beoogt de Woo een transparantere en meer actief openbaar makende overheid dan het geval is onder de huidige Wob.

Al met al, zal ook dit initiatiefwetsvoorstel op verschillende belangrijke onderdelen door gaan werken in het protocol geheimhouding.

Ook in andere overlegvormen en gremia zal de Woo het nodige effect hebben. Zo wordt, met het oog op een eenduidige aanpak, ook in IPO-verband gesproken over de Woo en bijbehorende consequenties voor werkwijzen en processen.

Via een zicht op beleid sessie informeren wij u graag verder over de toepassing van de Woo en de wijzigingen die dit met zich mee brengt. Mede naar aanleiding van verzoeken uit de commissie Integriteit en de Audit commissie, wordt via de Agendacommissie reeds naar een datum gezocht voor deze zicht op beleid sessie.

Voortgang aanbevelingen Rekenkamer

Voor de andere aanbevelingen die destijds door de Rekenkamer zijn gedaan, geldt dat reeds recht is gedaan aan deze aanbevelingen, dan wel dat de benodigde acties hiervoor in werking zijn gezet.

Als het gaat om de periodiciteit van opheffen van geheimhouding, wordt twee keer per jaar een toets uitgevoerd op het al dan niet opheffen van de geheime stukken. Indien het opheffen van geheimhouding mogelijk is, wordt dit middels een Statenvoorstel aan uw staten voorgelegd. Voor de stukken waarvoor de geheimhouding wordt verlengd, geldt dat deze met de juiste wettelijke argumentatie geregistreerd blijven als zijnde geheim. Deze wettelijke argumentatie wordt al bij het opleggen van geheimhouding op juistheid getoetst. Hierbij wordt ook expliciet uitgevraagd tot wanneer het stuk geheim dient te blijven, zodat stukken niet langer dan nodig onder geheimhouding blijven liggen.

Een tweede aanbeveling van de Rekenkamer, namelijk het overwegen of de wettelijke mogelijkheden voor het werken met geheimhouding in het verkeer tussen Gedeputeerde Staten, Provinciale Staten en de commissaris van de Koning moeten worden uitgebreid in het protocol, zal worden meegenomen in de actualisatie van het protocol begin volgend jaar.

Aan de aanbeveling van de Rekenkamer over het nagaan van veilige methoden voor het digitaal ontsluiten van geheime informatie is reeds recht gedaan. Sinds september 2020 wordt gewerkt met digitale ter inzagelegging van geheime stukken.

Met de uitvoering van de evaluatie (eind 2021) en de actualisatie (begin 2022) van het protocol, wordt opvolging gegeven aan de aanbeveling van de Rekenkamer om het beleidskader te evalueren en actualiseren.

Datzelfde geldt voor de vijfde en laatste aanbeveling van de Rekenkamer. Door het expliciet meenemen van de Woo in de actualisatie, wordt geheimhouding afgewogen tegen transparantie, mede in het licht van de cultuurverandering die de aanstaande Woo vraagt.

Hopende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.